

HỒI THỨ MƯỜI MỘT
LƯU HOÀNG THỨC CỨU KHỔNG DUNG Ở BẮC HẢI
LÃ ÔN HẦU PHÁ TÀO THÁO TẠI BỘC DƯƠNG

Người hiền kế cho Đào Khiêm vốn là người ở Đông Hải, tên là My Chúc, tự là Tử Trọng.

Chúc nguyên là con nhà hào phú, một bữa ra thành Lạc Dương mua bán, đi xe về đến nửa đường gặp một người con gái xinh đẹp xin cho đi xe nhờ. Chúc xuống đi bộ, nhường xe cho người con gái ấy ngồi.

Người ấy cứ nhất định mời My Chúc lên ngồi. Chúc lên xe, ngồi thực nghiêm trang, mắt không trông ngang.

Đi được vài dặm, người con gái xin xuống xe, từ giã My Chúc nói rằng:

- Ta là Hỏa Đức tính quân ở phương Nam, phụng mệnh Thượng Đế xuống để đốt cháy nhà ngươi. Nay thấy ngươi đãi ta có lễ phép, nên ta bảo cho ngươi biết trước. Ngươi nên về nhà mau, dọn dẹp hết đồ đạc đi. Đêm nay ta sẽ đến.

Nói rồi biến mất.

Chúc thất kinh, vội vàng chạy về, trong nhà có gì dọn đi hết. Tối hôm ấy quả nhiên trong bếp phát hỏa, nhà cửa cháy hết.

Chúc cũng vì thế mà đem gia tài phân tán, cứu giúp người nghèo khó. Về sau Đào Khiêm đón về cử làm biệt giá tòng sự.

Bấy giờ My Chúc hiền kế rằng:

- Tôi xin sang quận Bắc Hải cầu Khổng Dung đến cứu. Lại xin sai một người nữa sang Thanh Châu cầu cứu Điền Khải. Hai nơi ấy cho quân mã đến thì Tào Tháo tất phải lui.

Khiêm nghe lời, viết hai bức thư, rồi hỏi:

- Dưới trướng có ai dám sang Thanh Châu không?

Một người xin đi, là Trần Đăng, tự là Nguyên Long, người Quảng Lăng.

Nguyên Long đi rồi, My Chúc cũng đi sang Bắc Hải, Đào Khiêm tự mang quân giữ thành.

Khổng Dung, tự là Văn Cử, người làng Khúc Phụ, nước Lỗ, là cháu đời thứ 20 đức Khổng Tử; con quan đồ úy thái sơn là Khổng Trụ. Dung vốn thông minh từ thuở

nhỏ. Năm lên mười tuổi, Dung có vào yết kiến quan doãn ở Hà Nam tên là Lý Ung. Lúc đến cửa, quan canh hỏi đi đâu, Dung nói:

- Ta là thông gia với Lý tướng.

Khi vào đến nơi, Lý Ung mới hỏi:

- Tổ người có họ hàng gì với tổ nhà ta?

Dung nói:

- Ngày xưa Khổng Tử từng hỏi Lão Tử về việc lễ, nhà Dung với nhà ông chẳng phải đời đời thông gia với nhau là gì?

Ung lấy làm kỳ.

Được một hồi, có thái trung đại phu là Trần Vĩ đến chơi. Ung trở vào Khổng Dung mà nói rằng:

- Đứa bé này là kỳ đồng!

Trần Vĩ bĩu môi nói rằng:

- Những đứa thuở nhỏ thông minh như thế, ngày sau lớn vị tất đã ra gì!

Dung liền ứng đối ngay rằng:

- Thừa ông, hẳn thuở nhỏ ông thông minh lắm!

Cả bọn đi với Trần Vĩ cùng cười ồ lên, mà nói rằng:

- Người này lớn lên tất là người giỏi trong đời.

Từ đây Dung nổi tiếng, sau làm Trung Lang tướng, dần dần được làm Thái Thú Bắc Hải.

Khổng Dung tính ưa thết khách, thường nói rằng:

- Trên chỗ ngồi lúc nào cũng đông khách, trong hồ lúc nào cũng có rượu, thế là sướng nhất trần gian.

Dung ở Bắc Hải được sáu năm, dân chúng rất là yêu mến.

Hôm ấy Dung ngồi chơi với khách, có người vào báo rằng có My Chúc ở Từ Châu muốn vào hầu.

Dung cho mời vào, hỏi có việc gì, Chúc đưa thư của Đào Khiêm ra, rồi nói rằng:

- Tào Tháo vây gấp lắm, xin minh công sang cứu cho.

Dung nói:

- Ta với Đào Cung Tổ là chỗ chí thân, vả Tử Trọng lại thân hành đến tận đây, lẽ đâu ta lại không cứu; nhưng ta với Tào Mạnh Đức không có thù oán gì. Vậy trước hết ta

tướng hãy nên sai người đưa thư giải hòa đã, nếu Tháo không nghe, bây giờ ta sẽ khởi binh.

Chúc nói:

- Tào Tháo cậy có nhiều quân, quyết không chịu hòa.

Dung liền sai một mặt thì điếm binh sẵn, một mặt cho người đưa thư cho Tào Tháo.

Lúc đang bàn bạc, chợt có người vào báo rằng:

- Có dư đảng của đám Khăn Vàng ngày xưa, tên là Quán Hối, đem mấy vạn quân đến định phá thành.

Dung thất kinh, vội vàng điếm quân ra thành để nghênh chiến.

Quán Hối tể ngựa ra nói rằng:

- Bắc Hải nhiều lương, cho ta vay một vạn斛, ta sẽ lui quân ngay. Hễ không ta đánh phá thành trì, già trẻ sẽ không một người nào sống sót.

Dung mắng mà nói rằng:

- Ta là bầy tôi nhà đại Hán, giữ đất của nhà đại Hán, có đâu lại đem lương cho giặc.

Quán Hối giận lắm, múa đao tể ngựa chạy thẳng vào đánh Khổng Dung. Tướng Dung là Tôn Bảo, vác giáo nhảy ra địch, được vài hiệp bị Hối chém chết, quân Dung rối loạn, chạy cả vào thành, Hối chia quân ra bốn mặt vây thành.

Dung trong lòng bức tức, My Chúc cũng buồn chán lắm.

Hôm sau, Khổng Dung lên thành trông thấy thế giặc lan mạnh, càng thêm lo phiền. Chợt thấy một người cưỡi ngựa vác giáo xông vào đám giặc, tả xung, hữu đột như vào chỗ không người, rồi chạy thẳng đến dưới thành, gọi to mở cửa.

Dung không biết là ai, chưa dám mở cửa. Quân giặc xấn đế bờ hào, định vào giết người ấy, nhưng người ấy quay mình lại đâm một lúc chết luôn vài chục đứa ngựa. Chúng phải lui chạy cả.

Dung bây giờ mới sai mở cửa mời vào. Người ấy xuống ngựa, bỏ giáo, lên thẳng trên mặt thành, chào Khổng Dung, Dung hỏi tên họ, người ấy thưa rằng:

- Tôi là người ở Hoàng Huyện, đất Đông Lai, họ là Thái Sử tên là Từ, tự là Từ Nghĩa. Mẹ tôi được đội ơn ngày nhiều lắm. Hôm nọ tôi ở Liêu Đông về nhà thăm mẹ.

Nghe tin giặc vây thành, mẹ tôi mới bảo rằng: Ta đã nhiều lần đội ơn ngài, nay con phải đi cứu. Bởi vậy một mình tôi cưỡi ngựa đến đây.

Khổng Dung mừng lắm.

Nguyên khi trước, Dung tuy không biết mặt Thái Sử Từ, nhưng vẫn biết tiếng là anh hùng. Nhân thấy Từ đi vắng xa, có mẹ già ở nhà, nhà cách thành hai mươi dặm, Dung thường sai người đem biếu gấm lụa. Bà mẹ cảm cái đức ấy nên sai con lại cứu.

Dung kính trọng Thái Sử Từ hết lòng, tặng một bộ áo giáp, ngựa và yên. Từ nói:

- Tôi xin mượn ngài một ngàn tinh binh nữa để ra ngoài thành phá giặc.

Dung nói rằng:

- Ông tuy khỏe thực, nhưng thế giặc to lắm, không nên coi thường.

Từ nói:

- Mẹ tôi cảm hậu đức của ngài, nên sai tôi đến, nếu không phá được giặc, tôi cũng không còn mặt nào dám về trông thấy mẹ. Vậy xin cứ để tôi ra, quyết một trận tử chiến.

Dung nói:

- Ta nghe có Lưu Huyền Đức là anh hùng đời bấy giờ. Giá mời được Huyền Đức lại cứu, thì mới giải được vây. Chỉ hiềm chưa biết nhờ ai đi cho được.

Từ nói:

- Xin ngài viết thư, tôi xin mang đi!

Dung mừng, viết thư giao cho Từ.

Từ mặc áo giáp lên ngựa, lưng đeo cung tên, tay cầm giáo, ăn no, sắm sửa đủ, mở cửa thành, phi ngựa ra đi.

Lúc gần đến bờ hào, quân giặc xúm vào đánh. Từ đâm luôn chết mấy đứa, vượt qua vòng vây chạy ra.

Quản Hối thấy có người ở trong thành ra, tất là đi cầu cứu, liền đem vài trăm quân kỵ đuổi theo, tam mặt vây lại.

Từ dừng ngọn giáo, giương cung đặt tên, bắn cả tám mặt, không phát nào là không có người ngã ngựa, giặc sợ không dám đuổi nữa.

Từ thoát được, ngay suốt ngày đêm đến Bình Nguyên, vào ra mắt Lưu Bị.

Thư lễ xong, Từ nói hết sự tình Khổng Dung bị vây, rồi đưa thư ra. Lưu Bị xem thư xong, hỏi:

- Ông là ai?

Từ nói:

- Tôi là Thái Sử Từ, người nhà quê ở Đông Hải. Tôi với Khổng Dung không phải anh em họ hàng, cũng không phải láng giềng làng mạc; chỉ vì nghĩa khí đối với nhau nên có ý chia sẻ ưu hoạn với nhau.

Nay Quán Hối bạo loạn, Bắc Hải bị vây, không biết cậy vào đâu, nguy ở sớm tối. Khổng Dung nghe ngài là người nhân nghĩa, hay cứu người khổ, giúp kẻ nguy, nên sai tôi xông pha giữa vòng giáo mác, phá vòng vây đến đây cầu cứu ngài.

Lưu Bị tỏ vẻ tôn kính nói rằng:

- Khổng Bắc Hải cũng biết rằng trong đời có Lưu Bị à?

Lập tức cùng Quan Vũ, Trương Phi điếm ba ngàn tinh binh kéo sang Bắc Hải.

Quán Hối thấy quân đến cứu, dẫn quân ra đối địch. Lại thấy quân Lưu Bị ít nên khinh thường không sợ.

Lưu Bị cùng với Quan, Trương và Thái Sứ Từ cưỡi ngựa đứng ra trước trận. Quân Hối hăm hở ra đánh.

Từ đang định xông ra. Quan Vũ đã nhảy ra trước.

Hối địch nổi sao được Quan Vũ; mới được vài mươi hiệp, một nhát thanh long đao đã chém chết ngay Quán Hối ở dưới chân ngựa.

Từ, Trương hai ngựa cùng ra, hai giáo đều múa, xông vào đám quân giặc, Lưu Bị thúc quân đánh riết.

Khổng Dung ở trên thành trông thấy Từ, Quan, Trương ba người vào trong đám giặc, không ai đương nổi, xông xáo tựa hồ như hổ giữa đàn dê, liền kéo binh ra thành, hai đầu đánh dồn lại, quân giặc thua chạy, đầu hàng vô số, còn bao nhiêu tan vỡ cả.

Khổng Dung đón Lưu Bị vào thành, chào lễ xong rồi, mở một tiệc yến thực to ăn mừng, lại dẫn My Chúc ra chào Huyền Đức.

My Chúc nhân thế nói việc Trương Khải giết Tào Tung, nay Tào Tháo thả binh đến cướp phá Từ Châu, bởi vậy Đào Khiêm sai y đến cầu cứu Khổng Dung.

Lưu Bị nói:

- Đào Cung Tổ là người quân tử, không ngờ mắc phải oan này!

Dung nói:

- Ông là tôn thân nhà Hán, nay Tào Tháo tàn hại trăm họ, cậy khỏe, khinh yếu. Sao ông không cùng với tôi đi cứu Đào Cung Tổ một thể?

Lưu Bị nói:

- Tôi đâu dám từ việc ấy, nhưng tướng ít, binh yếu, lo rằng không làm nổi việc.

Dung lại nói:

- Tôi nay đi cứu Cung Tổ tuy là tình bạn, nhưng cũng vì nghĩa lớn, ông há không có bụng trượng nghĩa hay sao?

Lưu Bị đáp:

- Có phải thế xin Văn Cử hãy đi trước, khoan cho tôi còn sang Công Tôn Toàn mượn thêm năm ba ngàn quân mã, rồi sẽ đến sau.

Dung lại dặn:

- Xin ông chớ sai hẹn.

Huyền Đức nói:

- Ông cho tôi là người thế nào! Thánh nhân đã dạy rằng: Xưa nay ai cũng chết, nhưng không có tin thì không ra người. Nay dù mượn được quân hay không, thế nào tôi cũng phải đến cứu Từ Châu.

Dung bằng lòng, sai My Chúc về báo trước cho Đào Khiêm, rồi thu xếp khởi hành.

Thái Sử Từ lạy tạ Khổng Dung, nói rằng:

- Tôi vâng lời mẹ, sang đây giúp ngài. Nay công việc xong xuôi cả rồi, thứ sử Dương Châu là Lưu Bị, là người cùng quận với tôi, có thư lại gọi, không đi không được. Xin để khi khác lại có dịp gặp nhau.

Dung đem vàng lụa tạ ơn. Từ không chịu lấy gì cả, ra về.

Mẹ Từ thấy Từ về, mừng nói rằng:

- Mẹ mừng cho con báo được ơn Bắc Hải.

Nói xong lại sai Từ sang Dương Châu.

Nay không nói chuyện Khổng Dung khởi binh sang cứu Từ Châu vội. Hãy nói chuyện Lưu Bị đến gặp Công Tôn Toàn và nói chuyện cả sự tình mình muốn sang cứu Từ Châu.

Toản hỏi rằng:

- Tào Tháo không có thù gì với ông, tội gì ông lại đi giúp bên nọ đánh bên kia?

Lưu Bị nói:

- Tôi đã hứa với người ta rồi, thế nào cũng phải đi.

Toản cho mượn hai ngàn quân mã. Lưu Bị xin cho Triệu Tử Long đi theo. Toản bằng lòng.

Lưu, Quan, Trương dẫn ba ngàn quân bản bộ của mình đi trước, Triệu Vân dẫn hai ngàn quân kéo đi sau, cùng đến Từ Châu.

Trong khi ấy thì My Chúc về báo với Đào Khiêm rằng:

- Khổng Dung đến giúp, lại mời thêm được cả Lưu Bị.

Trần Nguyên Long cũng về báo rằng:

- Điền Khải vui lòng đem quân sang cứu.

Bấy giờ Đào Khiêm mới hơi vững dạ.

Hai cánh quân Khổng Dung, Điền Khải mới đến, sợ quân Tào mạnh thế nên ở đằng xa, dựa vào sườn núi đóng trại chưa dám khinh tiến.

Tào Tháo thấy hai đám quân cứu viện đã đến, cũng chia quân ra giữ, chưa dám kéo cả vào phá thành.

Lưu Bị đến sau, vào ra mắt Khổng Dung, Dung nói:

- Quân Tháo thế lớn lắm, mà Tháo lại khéo dùng mưu mẹo, ta không nên tiến vội, đợi xem tình hình thế nào đã.

Lưu Bị nói:

- Tôi chỉ lo trong thành không có lương, khó giữ được lâu. Nay hãy xin sai Quan Vân Trường và Triệu Tử Long lĩnh bốn ngàn quân ở đây với ông. Tôi thì cùng với Trương Phi kéo qua trại Tào Tháo, đi tắt đến Từ Châu, để vào bàn với Đào sứ quân.

Dung mừng lắm, hẹn nhau với Điền Khải hai người lập thế ỷ giác, còn Vân Trường với Tử Long thì lĩnh binh để tiếp ứng hai bên.

Lưu Bị, Trương Phi hai người dẫn một ngàn quân mã, kéo qua bên cạnh trại Tào Tháo. Quân đang đi thấy trong trại nổi một tiếng trống, quân mã, bộ kéo ra như nước vỡ, Vu Cấm đứng đầu, dùng cương ngựa lại gọi to lên rằng:

- Bọn cuồng đồ xú nào kéo đi đâu đấy?

Trương Phi chẳng nói chẳng rằng, xông thẳng vào đánh Vu Cấm. Hai bên đánh nhau được vài hiệp, Lưu Bị múa đôi kiếm, kéo quân tràn lên, Vu Cấm thua chạy, Trương Phi đi đầu chém giết, rồi vào thẳng đến dưới thành Từ Châu.

Trên thành trông xuống thấy lá cờ đỏ, viết năm chữ trắng thực to: Bình Nguyên Lưu Huyền Đức. Đào Khiêm kíp sai người mở cửa. Huyền Đức vào thành, Khiêm tiếp đón, mời về phủ nha, thi lễ xong, mở tiệc yến khoản đãi.

Đào Khiêm thấy Lưu Bị diện mạo hiên ngang, nói năng khoan đạt, trong bụng lấy làm mừng rỡ, sai ngay My Chúc đem cả bài, ấn Từ Châu ra, xin nhường chức cho Lưu Bị. Lưu Bị ngạc nhiên hỏi:

- Thế này là ý ngài ra làm sao?

Khiêm nói:

- Nay thiên hạ rối loạn, rường cột nhà vua không cất lên được. Ngài là Tôn thân nhà Hán, nên ra sức giúp nước. Tôi nay già rồi, không làm gì được nữa, ngài chớ có chối. Tôi xin tự viết một bài biểu dân lên triều đình.

Lưu Bị đứng ra ngoài chiếu lạy hai lạy nói rằng:

- Bị tuy là dòng dõi nhà Hán, nhưng công nhỏ, đức mỏng, làm một chức tướng ở Bình Nguyên còn sợ không nổi, nay vì đại nghĩa đến giúp ông, sao ông lại dạy thế? Hay là ông ngờ tôi có bụng tham lam gì chẳng? Nếu tôi có bụng thế trời sẽ không thương tôi.

Khiêm nói rằng:

- Xin ngài chớ nghĩ thế, ấy là thực tình của tôi.

Khiêm ba lần nhường, Lưu Bị nhất định không chịu.

My Chúc thấy hai người, kẻ nhường người chối, dùng dằng mãi, bèn tiến lên thưa rằng:

- Nay quân giặc ở dưới thành, xin hai ngài hãy bàn kế phá giặc đã. Khi nào đánh tan được giặc rồi, bấy giờ xin các ngài hãy nhường thành cho nhau.

Lưu Bị nói:

- Tôi hãy đưa thư cho Tào Tháo, khuyên y giải hòa. Nếu y không nghe lời, bấy giờ ta sẽ đánh cũng không muộn.

Bèn truyền hịch cho ba trại hãy đóng binh không được động või. Rồi sai người đưa thư cho Tào Tháo.

Tháo đương ở trung quân, cùng các tướng bàn việc, bỗng có người vào báo Từ Châu có chiến thư mang đến. Tháo mở ra xem. Thư rằng:

Từ khi Bị được tiếp tôn nhau ở ngoài cửa quan đến giờ, mỗi người một phương, không được gần gũi bên ngoài.

Vừa rồi tôn phụ Tào hầu bị hại, là vì tên Trương Khải bất nhân, chớ không phải là tội Đào Cung Tổ.

Hiện giờ, ngoài thì dư đảng giặc Khăn Vàng quấy nhiễu; trong thì bè cánh Đổng Trác làm loạn.

Xin minh công hãy lo việc triều đình trước, rồi sau hãy nghĩ đến thù riêng, rút quân vây Từ Châu về, để cứu nạn nước, thì Từ Châu may lắm, thiên hạ may lắm!

Tào Tháo xem thư xong, nổi giận mắng rằng:

- Lưu Bị là ai, dám đưa thư lại ngăn ta, trong thư lại có ý mỉa mai?

Nói rồi truyền đem chém sứ đưa thư, rồi ra sức đánh thành.

Quách Gia can rằng:

- Lưu Bị từ xa lại cứu, trước dùng lễ sau dùng binh, chúa công nên lấy lời tử tế đáp lại, làm cho Lưu Bị khinh thường, phòng bị trễ nải, rồi ta sẽ tiến binh đánh thành, mới dễ phá được.

Tháo nghe lời, truyền thết đãi sứ già, rồi viết thư trả lời.

Đang khi bàn bạc, chợt có ngựa lưu tinh lại báo rằng:

- Lữ Bố đã đánh phá Duyện Châu, hiện đang tiến binh chiếm cứ Bộc Dương.

Nguyên Lữ Bố từ khi gặp loạn Lý Thôi, Quách Dĩ, trốn ra cửa Vũ Quan, định đi theo Viên Thuật. Thuật ghét Bố là người phản phúc không dùng. Bố lại đến với Viên Thiệu, được Thiệu dung nạp.

Thiệu cùng Bố đánh tan Thường Sơn. Từ ấy Bố lấy làm đặc chí, khinh nhờn những tướng sĩ của Thiệu. Thiệu giận muốn giết. Bố lại bỏ sang với Trương Dương.

Dương dùng Bố. Bấy giờ Bàn Thụ ở Trường An, cứu được vợ con Lữ Bố, sai đưa lại trả. Lý, Quách biết, bèn chém Bàn Thụ, rồi đưa thụ cho Trương Dương sai giết Lữ Bố. Bố lại bỏ Dương, sang với Trương Mạc.

Giữa lúc ấy thì em Trương Mạc là Trương Siêu đưa Trần Cung lại ra mắt Mạc.

Cung bảo Mạc rằng:

- Nay thiên hạ bị chia xẻ, anh hùng đều nổi dậy, ông có đất ngàn dặm, sao lại chịu ở dưới quyền người khác, há chẳng hèn lắm sao! Nay Tào Tháo đánh mất Đông, Duyện Châu bỏ trống, Lữ Bố là dũng sĩ đời nay, giá ông cùng với Lữ Bố đánh lấy Duyện Châu, thì có thể làm nên nghiệp lớn.

Trương Mạc cả mừng, liền sai Lữ Bố ra phá Duyện Châu, rồi chiếm cả Bộc Dương, chỉ có ba xứ Nhân Thành, Đông An, Phạm Huyện là nhờ có Tuân Úc, Trình Dục lập kế cố giữ được, còn các xứ khác đều bị phá vỡ cả. Tào Nhân đánh nhau mãi, nhưng đánh không nổi, vì thế phải cho đi cấp báo với Tào Tháo.

Tháo nghe tin báo giạt mình, nói rằng:

- Nếu Duyện Châu mất, ta sẽ không còn chỗ về nữa. Phải kíp lo toan ngay.

Quách Gia nói:

- Lúc này chúa công nên tỏ chút ân tình với Lưu Bị, rút quân về lấy lối Duyện Châu.

Tào Tháo lấy làm phải, lập tức viết thư đáp lại Lưu Bị, rồi nhổ trại lui binh.

Sứ giả về Từ Châu, vào thành gặp Đào Khiêm, đưa trình thư của Tào Tháo, rồi nói quân Tào đã lui. Khiêm mừng lắm, sai người mời Khổng Dung, Điền Khải, Quan Vũ, Triệu Vân vào thành hội họp.

Yến tiệc xong, Khiêm mời Lưu Bị lên ghé trên, chấp tay thưa rằng:

- Lão phu này tuổi già, hai con lại không có tài, không kham nổi được việc lớn nước nhà. Lưu công là dòng dõi nhà vua, đức rộng tài cao, nên nhận lấy Từ Châu. Lão phu tinh nguyện cáo về dưỡng bệnh.

Lưu Bị nói:

- Khổng Văn Cử sai tôi đến cứu Từ Châu là việc nghĩa. Nay bỗng dưng tôi giữ lấy Từ Châu, thiên hạ tất bảo tôi là người bất nghĩa.

My Chúc nói:

- Nay vận Hán đã suy, đất nước rối loạn, dựng công lập nghiệp chính ở lúc này. Từ Châu của giàu người nhiều, dân đinh kẻ có trăm vạn. Lưu sứ quân không nên từ chối.

Lưu Bị nói:

- Việc ấy tôi quyết không thể vâng mệnh.

Trần Đăng nói:

- Đào phủ quân nhiều bệnh lắm, không sao coi nổi được công việc, xing minh công đừng từ chối.

Lưu Bị nói:

- Viên Công Lộ bốn đời làm tam công, trong nước ai cũng trong mong. Nay Công Lộ ở Thọ Xuân, sao không tìm mà nhường?

Khổng Dung nói:

- Viên Thiệu là hạng người vô dụng, chẳng khác một bộ xương khô trong mả, còn đáng để làm chi. Nay trời cho sứ quân chẳng lấy, sau có hối lại cũng muộn.

Lưu Bị nhất định không chịu. Đào Khiêm khóc nói rằng:

- Nếu ông bỏ tôi mà đi, tôi chết cũng không nhắm mắt được!

Vân Trường nói:

- Đào Công đã nói hết điều, thực lòng nhường cho, xin anh hãy nhận lấy việc châu.

Trương Phi cũng nói:

- Không phải là mình cố đòi lấy châu quận của người ta. Người ta có bụng tốt nhường cho mình, việc gì cứ phải khăng từ chối?

Lưu Bị nói rằng:

- Các em muốn hãm ta vào việc bất nghĩa hay sao?

Đào Khiêm hai ba lần nhường, Lưu Bị cứ một mực không nghe.

Khiêm mới nói:

- Nếu ông nhất định không nghe thì gần đây có một áp gọi là Tiểu Bái, có thể đóng đồn. Xin ông tạm đóng quân mà ở đó bảo vệ Từ Châu. Ông nghĩ thế nào?

Mọi người đều khuyên Lưu Bị nên ở lại áp Tiểu Bái, Lưu Bị nhận lời.

Khiêm khao quân xong, Triệu Tử Long cáo từ ra về. Lưu Bị cầm tay Triệu Tử Long rỏ nước mắt từ biệt.

Không Dung, Điền Khải cũng cáo biệt, dẫn quân về.

Lưu, Quan, Trương cùng dẫn quân bản bộ đến Tiểu Bái, sửa sang thành quách, phủ dụ dân cư ở đây.

Tào Tháo kéo quân về, Tào Nhân ra đón, nói rằng:

- Lữ Bố thế to, lại có Trần Cung giúp. Duyệt Châu, Bộc Dương mất cả, duy còn có Nhân Thành, Đông An, Phạm Huyện, ba xứ ấy nhờ có Tuân Úc, Trình Dục bày mưu đặt mẹo nên còn giữ được vững.

Tháo nói:

- Ta chắc Lữ Bố có sức khỏe nhưng không có mưu mẹo, chẳng đáng lo lắm. Nay hãy lập trại đâu đây, rồi sau sẽ bàn.

Lữ Bố biết Tào Tháo đem quân về, đã đến Đằng Huyện bèn cho gọi phó tướng là Tiết Lan và Lý Phong bảo rằng:

- Ta muốn dùng hai người đã lâu, nay mới có dịp. Hai người dẫn một vạn quân, giữ lấy Duyệt Châu cho vững, để ta đem quân đi đánh Tào Tháo.

Hai người vâng lệnh. Trần Cung vội vàng hỏi rằng:

- Tướng quân bỏ Duyệt Châu, định đi đâu?

Bố nói:

- Ta muốn đóng quân ở Bộc Dương, để thành thế chân đĩnh.

Cung nói:

- Hồng mắt! Tiết Lan không giữ được Duyệt Châu. - phía nam đường này, cách đây một trăm tám mươi dặm, có núi Thái Sơn. Chỗ ấy hiểm lắm, nên đem một vạn tinh binh phục ở đó. Quân Tào Tháo nghe Duyệt Châu mất, tất nhiên gấp đường tiến lên, thế nào cũng phải đi qua đó. Ta đợi cho hắn kéo quân qua một nửa, đổ ra đánh một trận có thể bắt sống được Tào Tháo.

Lữ Bố bảo rằng:

- Ta đóng ở Bộc Dương, còn một mẹo hay hơn, ngươi biết đâu!

Bèn không nghe lời Trần Cung, sai Tiết Lan giữ Duyệt Châu, còn mình thì đem quân đi.

Khi Tào Tháo đem quân đến quãng đường hẻm ở Thái Sơn, Quách Gia bảo rằng:

- Không nên đi vội. Chỗ này tất có phục binh!

Tháo cười nói rằng:

- Lữ Bố là đồ vô mưu cho nên mới giao Duyệt Châu cho Tiết Lan giữ, còn hấn thì kéo quân sang Bộc Dương. Chỗ này chắc không có binh phục. Tào Nhân đâu, hãy lĩnh một cánh quân vây lấy Duyệt Châu, để ta kéo quân lên đánh Lữ Bố ở Bộc Dương.

Trần Cung ở Bộc Dương với Lữ Bố nghe thấy quân Tào đã đến gần, bèn thưa với Lữ Bố rằng:

- Quân Tào nay từ xa lại, tất mỗi mệt cả, nên đánh ngay, đừng cho hấn nghỉ ngơi để dưỡng sức.

Bố nói:

- Ta một mình một ngựa tung hoành khắp thiên hạ, có sợ gì Tào Tháo. Cứ để cho hấn đóng trại, ta sẽ bắn hấn cho mà xem.

Quân Tào Tháo gần đến Bộc Dương, lập vững doanh trại. Hôm sau Tháo đem chư tướng ra dàn trận ở ngoài đồng. Tháo cuời ngựa đứng dưới cửa sổ, xa trông thấy binh Lữ Bố kéo đến.

Hai bên bày trận xong, Lữ Bố cuời ngựa ra trước, hai bên có tám kiện tướng đứng kèm.

1. Trương Liêu, tên chữ Văn Viễn, người ở Mã Ấp, quận Nhạn Môn.

2. Tang Bá, tên chữ Tuyên Cao, người ở Hoa Âm, quận Thái Sơn.

Hai tướng ấy lại dẫn sáu tướng là Hách Manh, Tào Tinh, Thanh Liêm, Ngụy Tục, Tống Hiến, Hầu Thành và năm vạn quân. Trống đánh vang lừng.

Tháo trở Bố nói rằng:

- Ta với ngươi không thù hằn gì, sao ngươi lại cướp châu quận của ta?

Bố nói:

- Thành trì nhà Hán, người nào cũng có phần, có phải của riêng của nhà ngươi đâu?

Liền sai Tan Bá tể ngựa ra đánh.

Bên Tào, Nhạc Tiên ra nghênh địch. Hai ngựa giao nhau, đôi đao đều múa, đánh nhau được hơn ba mươi hiệp, chưa phân được thua. Hạ Hầu Đôn tể ngựa xông vào đánh giúp. Trương Liêu cũng vội ra đánh chẹn lại. Lữ Bố nóng mắt vác kích phi ngựa xông vào trận. Đôn, Tiến đều thua chạy cả, quân Tào thua to, phải lui ba bốn mươi dặm.

Lữ Bố thu quân về.

Tào Tháo thua một trận, về trại, cùng chư tướng luận bàn. Vu Cấm nói:

- Sáng nay lên núi trông thấy phía tây thành Bộc Dương, Bố có một trại, ước chừng chỉ có một ít quân đóng. Đêm nay tất hấn tưởng ta vừa thua, không phòng bị gì. Ta nên dẫn quân ra đánh. Nếu lấy được trại ấy, quân Lữ Bố tất sợ.

Tào Tháo nghe lời, sai sáu tướng là Tào Hồng, Lý Điển, Mao Giai, Lã Kiên, Vu Cấm, Điền Vi, dẫn hai vạn quân mã bộ liền đêm hôm ấy theo đường nhỏ kéo vào phía tây Bộc Dương.

Hôm ấy Lữ Bố về trại khao quân.

Trần Cung nói rằng:

- Trại mé tây là nơi khẩn yếu, nếu Tào Tháo đến đánh úp thì làm thế nào?

Bố nói:

- Hôm nay hấn mới thua một trận, làm sao còn dám đến!

Cung nói:

- Tào Tháo là một tay dùng binh thực giỏi. Nên đề phòng hấn đánh bất ngờ.

Bố bèn sai Cao Thuận, Ngụy Tục và Hầu Thành dẫn binh đến giữ trại phía tây.

Chập tối hôm ấy, Tào Tháo kéo quân đến trại phía tây, bốn mặt ủa vào, quân giữ trại không chống nổi chạy toán loạn cả.

Tháo cướp được trại, gần đến canh tư, thì bọn Cao Thuận mới kéo quân đến. Tháo dẫn quân ra đánh. Hai bên đánh nhau đến gần sáng. Chợt nghe tiếng trống rầm rĩ, Lữ Bố đem quân đến cứu.

Tháo bỏ trại chạy.

Đằng sau Cao Thuận, Ngụy Tục, Hầu Thành đánh thốc lên, mặt trước thì Lữ Bố kéo quân lại, Vu Cấm, Nhạc Tiến, hai người địch Bố không nổi, Tháo cứ trông về phía Bắc mà chạy.

Sau núi có một toán quân kéo ra, tả thì Trương Liêu, hữu thì Tang Bá. Tháo sai Lã Kiên, Tào Hồng ra đánh cũng không lại. Tháo lại quay chạy về phía tây. Đang chạy, chợt lại nghe thấy tiếng reo ầm ầm, rồi thấy một toán quân đến. Đi đầu có bốn tướng là Hách Mạnh, Tào Tinh, Thành Liêm, Tống Hiến kéo ra chặn đường Tào Tháo. Các tướng Tào liệu chết mà đánh, Tào mới xông lên được trước. Bỗng nghe thấy tiếng mõ đánh, tên bắn ra như mưa.

Tào Tháo không thể nào tiến lên được nữa, không biết có cách gì thoát, vội kêu lớn rằng:

- Ai đến cứu ta?

Giữa lúc ấy, trong đội kỵ mã, có một tướng nhảy ra là Điền Vi, hai tay cầm hai ngọn kích, kêu to lên rằng:

- Chúa công đừng lo!

Nói rồi nhảy tót xuống ngựa, cặp đôi kích dài, lấy vài mươi ngọn đoản kích, nắm trong tay, ngoảnh mặt lại bảo người đi theo rằng:

- Lúc nào giặc đến cách độ mười bước, hãy gọi ta!

Rồi dang chân, bước nhanh, xông vào mũi tên mà đi. Quân kỵ bên Lữ Bố vài mươi người xông đến, lính hô lên:

- Giặc còn cách mười bước rồi!

Vi nói:

- Cách năm bước hãy gọi!

Quân lại gọi rằng:

- Cách năm bước rồi!

Bây giờ Vi cầm kích ném ra, cứ mỗi ngọn kích là quân Bồ chết một người, không sai một ngọn nào, một lúc giết chết vài mươi người. Quân Lữ Bồ tan chạy, Vi lại cầm hai thanh kích lớn, nhảy lên ngựa, xông vào đánh. Bốn tướng của Lữ Bồ là Hách, Tào, Hầu, Tống không địch nổi đều chạy trốn cả.

Diễn Vi đánh tan quân Lữ Bồ, cứu được Tào Tháo.

Các tướng theo sau cũng dần dần kéo đến cùng nhau tìm đường về trại.

Trông trời đã tà tà về chiều, đằng sau lại thấy tiếng reo, Lữ Bồ phi ngựa cầm kích, đuổi theo xông đến gọi to lên rằng:

- Thằng giặc Tào Tháo kia, đừng chạy nữa!

Bây giờ bên Tào người ngựa mỗi mệt, mọi người nhận nhắc trông nhau, ai cũng muốn chạy thoát thân cả.

Thế là:

Đã hay thoát khỏi vòng vây trước,

Còn sợ khôn đường giặc đuổi sau.

Chưa biết phen này Tháo sống chết thế nào, xem hồi sau sẽ rõ.

HỒI BÍNH

- *Đọc hồi này thấy Đào Khiêm cầu cứu Khổng Dung mà Khổng Dung lại phải đi cầu cứu người khác. Còn Huyền Đức tuy tiếng đẩy lui Tào Tháo lại chính là Lữ Bố làm cho Tháo phải lui. Sự việc biến chuyển thật bất ngờ.*

- *Tào Tháo xua quân sang đánh Từ Châu để báo thù, binh lực ấy ai cũng tưởng sẽ biến Từ Châu ra thành tro bụi. Thế mà lại khác hẳn. Đó chỉ là một*

việc đầu voi đuôi chuột, khiến độc giả hồi hộp không ít. Rút quân về để cứu Duyệt Châu, Tháo coi việc giữ nhà trọng hơn việc báo thù cha, sau lại vượt ve Lưu Bị để mua chuộc cảm tình. Than ôi! Người anh hùng trong thiên hạ đã muốn báo thù cha còn phải mua chuộc cảm tình sao? Hiếu tử báo thù cha thì không kể thân mình, Thái Sử Từ vì mẹ mà báo ân, thế mới chính là hiếu đạo, còn Tào Tháo trả thù cho cha không xong như thế không phải là hiếu tử.

- Lưu Bị khẳng khái không chịu nhận lấy Từ Châu là thực tâm từ chối chẳng? Nếu quả Lưu Bị thật bụng không muốn chiếm đoạt đất đai sau này sao lại chiếm Ích Châu của Lưu Chương?

Có người bảo rằng: "Càng từ chối chừng nào càng muốn nhận chừng ấy". Đó là thuật xử thế của bậc đại anh hùng vậy.

- Xét như lúc Điển Vi trở thân lực ra cứu Tào Tháo mấy lần thì sức Điển Vi có thể ngang hàng với Lữ Bố, thế mà Tháo lại không sai Điển Vi ra đấu với Lữ Bố mà lại sai các tướng khác.

Có lẽ Tháo thừa biết năng lực của Điển Vi mà không dám sai, vì sợ phật lòng các tướng cũ.

Trong đời, có biết bao nhiêu người như Điển Vi, bị những kẻ hư danh ém tài đi. Đó cũng chỉ là chuyện thường có trong xã hội.